

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1913. október 9.

229. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3, I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Égész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy óra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Contra Fiume.

—o—

Egyik mult heti számunkban foglalkoztunk már azzal, hogy a külföldi biztosító társaságok egy százalékkal felemelték a Fiuméba irányított nyersgyapotáru biztosítási díját. Erre az ügyre vonatkozólag Friedmann Henrik, a „Magyar Biztosítási Kurír” szerkesztője a következőket írja:

Egyenetlenegy pontja van a magyar birodalomnak, amelyen keresztül a magyar kereskedelem és az ipar közvetlenül bekapcsolódhatik a világforgalomba és ez a pont — Fiume. Hogy ezen, a magyar gazdasági érdekek szempontjából kifejezhetetlenül fontos és érzékeny pont ellen nem egyszer intéztettek már eddig is a nyílt és burkolt merényletek, amelyek végcéljukban az egyetlen magyar kikötőnek lehetőség szerint való hátraszorítása eszméjét szolgálták azzal nem mondunk újat. De ezuttal nem is az a célunk, hogy rámutassunk ezekre, a részben sikerült, részben sikertelen kísérletekre, amelyek eddig is oly nagy ártalmára voltak Fiuménak, hanem újabb, konkrét, Fiumét, mint tengeri kikötőt közvetlenül, a magyar kereskedelmet és ipart érdekeikben pedig közvetve mélyen sértő és károsító merényletről szólunk. Hadd lássák intéző köreink, hogy kiknek tudtával és hozzájárulásával akarják Fiumét gyengíteni, diszkreditálni. Hiszen ugy könnyebb elbánni valamely bajjal, ha annak lényegével tisztában vagyunk s az ügyes orvos is első dolognak tartja a helyes diagnózis megállapítását. A műtevő késen azután a sor, hogy mélyreható alapossággal, kérlelhetetlen radikálizmussal lássa el körmegszüntető feladatát. S lássék a baj bármily csekélynek, ha a szervezetet meg akarjuk menteni a beavatkozással késnünk nem szabad. Látszatra kisiny okok néha súlyos, nagy következményekkel járnak s láttunk már óriásokat is egy egészen piciny tü szurásába menthetetlenül belepusztulni.

De térjük a tárgyra!

Magyarország pamutfeldolgozó gyárai a nyersanyagot külföldről, a tengerentúlról hozzadják. Az import ebben az anyagban viszonyainkhoz mérten eléggé tekintélyes s évenként körülbelül 300.000 métermázsára tehető. Elég sajnós azonban, hogy ennek a mennyiségnek csak alig egy harmada érkezik a legközvetlenebb uton, azaz Fiumén keresztül, Magyarországra. A nagyobbik részt többnyire Trieszten át, tehát már másodkézből kapjuk, egészen eltekintve attól a nem nagy mennyiségű pamutnyersanyagtól, amely egyrészt Havren, egyrészt Hamburgon át, részint a Rajnán és Elbén, részint vasuton kerül a magyar rendeltetési állomásokra.

igényt tartó törekvése mindig az volt — Fiumét nem élni hagyni. Fiumének nem szabad nagyra nőnie, mivel Fiume mindenkori erősödésének mértéke legalább is egyenlő arányu gyengülését jelent Triesztnak. Ez a megállapítás nem mai keletű, de hogy a mindenkori osztrák kormány, támogatva Ausztria kereskedelmének és iparának minden épkézláb mozgatójától, hűség-gel kitar mellett s annak szellemében cselekszik is, azt — sajnós — mindig — Fiume sinylette meg. Odaát nem is titkos, mint inkább szeltében terjesztett, a véres komolyság discantjával aláfestett jelszavává lett a, Triesztet a magyar kikötő rivalitásától féltők ajkain ez a két jelentőségjelző szó: Contra Fiume!

Tudják-e ebben az országban, hogy ez a két szó valójában mit jelent? S főként, vajjon tudják-e azt, hogy ez a jelszó Fiumének már eddig is mennyit ártott? (Hogy ezután mennyit fog ártani, az megint külön kérdés.) Annyi bizonyos, hogy az egyetlen magyar tengeri kikötő minden nyavalyája, minden nyomorusága ezzel a jelszóval áll közvetve is, közvetlenül is összefüggésben. Azoknak az osztrák köröknek, amelyeknek nem áll érdekében, hogy Fiume a nyakára nőjön Triesztnak, van rá gondjuk, hogy „contra Fiume” ne maradjon csak üres jelszó. Mindenütt, ahol befolyásukat érvényesíthetik, ahol összeköttetéseiket felhasználhatják, ahol pressziót gyakorolhatnak, még ha egyébként társadalmi, politikai vagy valási tekintetben ellenfelekként is állanak

„A Tengerpart” tárcája

A nápolyi halál.

Több mint száz év előtt élt dédnagyapám utjegyzeteiből irtam ki az alábbiakat Szeretett ösöm akkor — ugylátszik — Görögországot kereste fel udvarmesterével s onnan visszatérőben másodszer kereste fel Nápolyt, hogy annak szépségeiben gyönyörködjen. No, de mondja el ő:

Mikor másodszer kötöttünk ki Nápolyban, már nem élvezhettük az enyhe decembert, hanem a legforóbb nyári napok egyikén érkezünk, mikor is mesterem kijelentette, hogy egy lépést sem fog távozni a kellemesen hűvös szálló-szobából, amíg derékán ki nem pihente magát. Ennek én nagyon megörültem. Mert bármily forró volt le a nap az utcára, vágytam, hogy egy rég megkezdett kedves kalandot befejezzek.

Első ittlétünk alkalmával bolyongásunk közben feltűnt nekem egy gyönyörű barna nő, ki a magasán fekvő Via San Vincenzo egyik árnyékos kapuja előtt ült. Mellette két macska, ölében régi tál, telisteli fénylő gyöngyökkel, melyeket hosszú fonálra fűzött, ugylátszik az én fehérboru szökecségem viszont reá volt hatással, mert felém mosolygó pillantást lövelt felém, ami engem — az akkor még tapasztalatlan gyerekljút —

egész zavarba hozott. Kisérőm, mint rendszeren mindig, eféle dolgot észre sem yett. Őt csak a vidé kszépsége, az épületek régisége érdekelté, különben pedig erősen sürgetett, mennék a hajóállomásra, nehogy lekéssük az indulást.

De most megint itt voltam és egyenesen a szép gyöngyfűzőt óhajtottam felkeresni. Csakugyan réig helyén ült, mintha tavaly óta fel sem kelt volna innen. Csupán a macskák hiányzottak. Ölében azonban ismét a régi tál, telve csillogó és tarka gyöngyszemekkel, melvet oly hosszú fonálra fűzött, mintha a földgolyót akarná vele körülfogni.

Ő is rám ismert. Hozzásiettem, üdvözöltem és — pár pillanat alatt megbeszéltek az esti randevut. Az utca üres volt, néptelen. Szerencsénkre apja, ki halász, Amolfiba vitorlázott és onnan csak pár nap mulva indul haza. A bájos gyermeknek anyja pedig teljesen süket volt és mélyen alvó.

A nap huszonkettedik órájában fog várni reám Petronella — volt a neve az édesnek — és így gyönyörűen feledhetetlen kaland kínálkozott estére nekem. Bueszázskor olyan szerelmes szavakat sugott a sötétbőrű szépség, hogy én, mint király, a büszke paloták között, mentem végig a szegényes viskók utcáin. Petronella várni fog és ez volt legkimagaslóbb eseménye életémnek.

A nap hátralevő részét pihenéssel töltöttem s mikor vacsora után kissé hűvöse

vált az idő, a nyitott ablakhoz ültem. Udvarmesterem aludt, őt teljesen elbágvasztotta az izzó hőség. Az utca csendes volt, néptelen. Szállónk pedig közel volt a kikötőhöz, de mintha arra megszűnt volna minden élet. A hőség ugylátszott lenyűgözt mindenkit.

Szállónkban kivülünk alig volt vendég. Hallottam lentről, ahogy a nagy kaput bezárták, de tudtam, hogy a kulcs belülről van s így én észrevétlenül kionsonhatok. Az utca lámpái homályosan égtek, alig világították meg a legkisebb kört maguk körül. És nem bírtam megérteni, miért fog el hirtelen nagy nyugtalanság, boru, komor sejtélem. A szépség vár reám, az ifjuság, a szerelem és ugy éreztem, mintha szívemet vasmarokkal szoritának. Fagy és hőség váltakozott ereimben, idegességem egyre nőtt és én anélkül, hogy okát tudtam volna miért, rémülten néztem körül és akkor hirtelen agyamba ötölt, miért ez a különös állapot. Valami nagy esemény fog érni az bizonyos. Valahányszor életemben ugy éreztem magam minden előző ok nélkül, bekövetkezett utána vártlan nagy esemény.

De fiatalságom vágya mindent legyőzött. Sorsomat el nem kerülhettem. A végzet utat tör hozzám — menjünk hát eléje. Fél órai utam van imádott leánykámhoz, pedig már elütötte a kitűzött huszonegyedik órát a vén torony. Tehát sietnem kell. Már is ugyan várhat reám. De abban a percben,

egymással szemben, összefognak, összetartanak, egyetértenek, hogy egy emberként állhassanak és cselekedhessenek pro Trieszt és — contra Fiume!...

Ebből azután megértheti mindenki, hogy — visszatérve a pamutra — a „Verein Bremer Seeverversicherungs-Gesellschaft“ legújabb tarifájában, a pamut-küldemények biztosítási díjtétele, amelyet a „Nemzetközi Szállítványbiztosítási Kötelék“ mostanában küldött meg a társaságoknak, miért drágább fél százalékkal mint Triesztbe.

Ha ezt a fél százalékos díjtételdrágítást amelyet sem a Trieszt és Fiume közötti távolság, sem a kitűnően felszerelt Fiume kikötői viszonyai ugyan nem indokolnak, menteni semmiképen, de a fentvázoltak alapján megérteni valahogyan mégis csak tudunk, azt azonban már sehogysem tudjuk megérteni, hogy a „Nemzetközi Kötelék“ keretén belül működő „Osztrák-Magyar Szállítványbiztosító Kötelék“, amelynek pedig volna beleszólása a dologba, miért engedi keresztülmenni ezt a sérelmet? Miért hallgat, miért tűri ez az „Osztrák-Magyar“, tehát mint a neve is mutatja, a magyar érdekeket is védeni, istápolni hivatott. Kötelék, hogy Fiume, tehát az ország érdeke Trieszt javára háttérbe szoríttassék?!

Avagy tán a magyar társaságoknak ebben a Kötelékben nincsen szavuk?!

Ha nincs, ám tegyenek róla, hogy ezentul, igenis, legyen! Mert van rá mód, van rá eszköz, hogy legyen, nem egy, de ezernyi ezer! Csak szomszédainkat utánozzák s a kitartásnak, az egyetértésnek azzal a mértékével, amelyekkel az osztrákok minden befolyásukat contra Fiume érvényesítik, lépünk esatásorba mi — pro Fiume! Védjük meg azokat a mindnyájunknak szent, nagy és kifejezhetetlenül fontos érdekeket minden vonalon, a viszonyok és körülmények minden alakulatában, az érdekkapcsolatok sokféle elágazó, messzire kiható minden vonatkozásában!

Ha a Fiume érdekei felkarolásáért vivandó küzdelemben mindenki a helyén lesz, ha mindenki át lesz hatva attól a tudattól, hogy milyen jelentőségű Magyarországon egész gazdasági életének jelenére és jövőjére az, hogy a mi egyetlen tengeri kikötőnk, ez a mi Fiuménknek a megerősödése milyen óriási, micsoda minden képzeletet meghaladó, kifejezhetetlenül fontos nemzeti

mikor el akartam menni az ablaktól, messziről kis lámpa fényét pillantottam meg, amelyet egy olyan alak vitt kezében, kinek láttára megállt szívem verése.

Fekete köpenybe burkolt légiés alak, vállán kasa és feje — halálfej volt. Ő volt maga a Halál, jól láttam, hangtalan lépésekkel járt és megállt minden ház előtt, amelynek falán nagy keresztet rajzolt. Aztán megindult újra. Akkor egy kései vándor jött vele szembe, de ez elment mellette, mintha nem is látta volna. Tehát csak én látom vagy képzeletem játéka ez csupán.

Lementem. Elmentem utána. És épen arra járt, amerre az én utam vitt, mintha csak előfutárom lett volna.

És megjelöl előttem minden házat vérszínű keresztel.

És jöttek csoberek és mintha nem láttak volna kívülem senkit, őt nem vette észre senki sem. Vidám legények kacagó nő tával, festett lányok ledér borsósdó! nem hallgattak el, mikor mellette elmentek. És én félve kísérem minden mozdulatát: kedvesem házat megkíméli-e?

Szinte hihetetlenül gyorsan jutottam fel a meredek Szent Vince-utca. Peronella házáig. Az egész utca néptelen volt s csak egy buta piszógó lámpa világított benne. De az én szemem mégis felfedezte az ő ablakát, amely mögött halvány árnyék az én

érdek; ha tehát mindenki meg fogja tenni a maga kötelességét, akkor majd nem fordulhat többé elő az, hogy egyik-másik ellenségünk odáig megy a mi indolenciákon nagyraötött vakmerőségében, hogy Fiumét a tekintetbe kerülő összes körülmények azonosságával, Trieszt javára hátraszorítsa.

De akkor az az arepítő, hallatlan atrocitás sem fordulhat elő többé, hogy a „Verein Bremer Seeverversicherungs-Gesellschaft“ elég merész lehessen ahhoz, hogy: a Trieszt felé irányított pamutkúldeményekre fél százalékos díjvisszatérítést ígérjen abban az esetben, ha a nyerspamutot szállító gőzös közvetlenül Triesztbe megy és ott rakja ki áruját anélkül, hogy — Fiumét érintené!

Ujdonságok.

—o—

Tájékoztató.

— A kir. kormányzó magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— ACunard magyar-amerikai vonal kivándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők a megérkezési és indulási napok kivételével reggeltől estig. Jegyek az Adria palota portásánál 60 fillérért kaphatók.

— A tersatói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárat a susáki híddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— József főherceg diszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rizshántológyár, a papírgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— Az „Adriatic“ cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

gyorsan szerelemre lobbanó leánykám vár rám.

Az óra ütött. Kongása tompa volt, félhalmos. És a Halál, ki tíz lépéssel volt előttem, kinyújtotta kezét. Leánykám ekkor megpillantott engem, de ugylátszott ő is csupán engem látott. A Halál pedig az ő kapujára is ráhajította a vérszínű keresztet, s én, ki vágó vágóval jöttem szép leánykámhoz, riadtan meredtem a rettenetes jelle. Petronella is elment e pillanatban az ablaktól, kezébe vette az ablakon álló kis olajlámpát s ugylátszott kisurran előm a lépcsőházba.

De attól a vérszínű keresztől olyan borzalmat kaptam, mely erősebb volt szerelmemnél. Szívem oly hideg lett az aggodalomtól, hogy kiszállt abból minden vágy, kívánság, márcor. Anélkül, hogy visszapillantottam volna, rohauva menekültem vissza a szállóba. Pedig szép leánykám fenn állhatott a lépcsőkön és szivdobogva leste közelgő lépéseimet. De én csak gyorsan rohantam előre.

A házakról addig eltűnik a vezetés jel. Seből egyetlen keresztet sem láttam. Halál-félelemtől korbácsolva rohantam fel a szállóba és felkeltem az udvarme-teremem. futniuk mielőbb el innen a városból ki a kikötőbe az elinduló hajóra, mely idehozott bennünket.

AZ ÓRULT.

A Torinóban megjelenő Stampa című lap Fiuméből kelt levelet közöl, melynek írója a maga és a fiumei olaszság nevében magára vállalja a fiumei kormányzósági palota ellen elkövetett merényletért a felelősséget. A levél szerint a Fiumében élő mintegy háromezer olasz ilyen módon akarja a magyar hatóságok zsarnok eljárásán való kétségbeesésére és türethetetlen helyzetére a külföld figyelmét fölhívni.

Két feltételezés lehetséges. Vagy igaz a Stampa közlése vagy nem. Ha a levél a szerkesztőségben íródott, akkor ez közönséges csalás, amelynek rejtett célja: számárság. Ha tényleg kapott Fiuméből levelet, akkor annak írója — és itt Vio Antal dr. szavait idézzük — bolond. Hamisítatlan, valóságos bolond. Mert józan észszel nem lehet ilyen buta levelet írni.

Abból indulunk ki, hogy a levélíró ipse — ha levelet írta — hazudott. Nem ő volt a bombavető. Mert a tettes sokkal gyávább, semhogy mukkani merjen. De magára vállalja a felelősséget, mert mi sem könnyebb, mint névtelenül legénykedni. Elő az oduból, mert a névtelenség nemcsak gyávaság, hanem nevetséges is.

A levél tehát igazán semmi sem volna, ha az indoklás nem lenne olyan cinikus hazugság. Ismerjük már a dalt, de mindig mosolyogtunk felette. Ám most a Stampa helyet ad egy közönséges utcai levélnek, hogy a naiv lekekbe beplántálja a benne foglalt hülyeséget.

Fiumében tehát türethetetlen az olaszság helyzete? Nagyszerű. A városházai ők uralják, a törvényszékre „nem engedik“ be a magyar nyelvet, az utcák nevei olaszok, a villamos kocsik felirásai olaszok, amerre megyünk, minden olasz — itt Magyarországon és ők — elvannak nyomva. Vagy talán az a baj, hogy nem lehet államosdít játszani az államban? Hát bizony ezt ezentul sem lehet. Vagy az nem tetszik, hogy a hatóságok nem türik a kifelé kacintgatást? Csapni való lenne az a hatóság, amelyik az ilyen hazaárulást tűrné. Hol van még egy idegenül gondolkodó, renitens elemnek annyi szabadsága, mint Magyarországon. A bírkának nincs akkora türelme, mint nekünk, akik sokáig türtük, hogy magukat idegeneknek nevező csoportok szerepel-

A rémületől gyorsan felébredt öreg ur ezer kérdéssel akart ostromolni, de férdult arem sok mindent elárulhatott és azért lehetett gyorsan, engedelmesen követett.

Künn a szálló csarnokában csupán egy szolgát találtam, aki gyanúsnak találta szétünköt és nem akarta a szállóba hozott csekély podgyászunkat a kikötőhöz szállítani. De egy arany felkeltette ismét bizalmát s tisztelettel vette át a tulajdonos részére küldött fizettségét is.

A kikötőben, a rektár előtt, hol a többi máhuait őrizték, az őt egymagában lakott. Ez készségesen szolgálatunkra állt. esona-kest hívott, ki holminkkal együtt a hajóhoz szállított bennünket. Az őjszaka végre egyre hűvösebb lett s a gvenge szálló édes narancs és habóillatot hozott felénk. Az ég tele nagyvagyó esillaggal. A városban a nap utolsó óráját ütötte ki a harang. Csend, nyugalom borult az egész városra. És mégis rettenetes aggodalommal eltelve, félve menekültem onnét.

A hajón felkerestük az éjjeli őrt és megmagyaráztuk neki, hogy minden podgyászunkat visszarakva mi is tovább indulunk velük Spanyolország és Anglia felé. Hat órával később, mikor a felkelt nap élenken világította meg a feketén és fenyegetően előttünk állt Vezuvot, mialatt lenn a szép

hessenek az állam rovására. Hiszen aki nek nem tetszik itt, könnyen segíthet a bajon. De aki itt van, annak parirozni kell, különben beletörök a foga a vicso-gatásba.

— **Megrövidítették a fiumei állami tanítókat.** Egy tanító írja nekünk: A fiumei állami tanítók rendezett fizetését, noha a törvényt már a tavasszal megszavazták, csak most utalványozták, helyesebben szólva most érkezett meg az a miniszteri rendelet, amelynek alapján az adóhivatal viszszaemlég le fogja vonni a régi nagyobb fizetés és az új kisebb fizetés közti különbséget. A fizetésrendezés a fiumei tanítókat segített helyett még hátrányosabb helyzetbe hozta, mint azelőtt voltak. Alig három-négy embernek emelkedett az illetménye, ellenben akad olyan is közöttük, akiktől 2 évre visszamenőleg 160 koronát vontak le s ezután a nyugdíjba számítható fizetés 200 koronával lesz kevesebb, mint amennyi a régi törvény szerint megillet.

— **A Saxonia Fiumében.** A Cunard-hajóársaság Saxonia gőzöse ma reggel Newyorkból jövet Fiuméba érkezett. A hajó 220 visszavándorlót és 2 elmebetegét hozott az újvilágból.

— **Az öngyilkos neve.** A határrendőrség megállapította, hogy a gyorsvonafon tegnap öngyilkossá lett fiatalember Koltai Ferenc eperjesi kereskedősegéd.

város szunyadt és ragyogott elhagytuk mi a kikötőt. Nem bírnám leírni mit éreztem akkor, nem tudom miért, de sirtam keserve-sen.

Mikor rövid pár héttel utóbb behajó-káztunk a Themzere és ki akartunk szállni, vesztézar alá vettek mindnyájunkat, mert pestises kikötőből jöttünk. Így tudtuk meg, hogy kirándulásunk napján kitört Nápoly-ban a fekete halál. A reggeli órákban megtalálták az első halottakat...

Igy tehát én mégis valójában láttam a Halált, ahogy áthaladt a városon és beszene-telte azt a pusztulással. És rémülve gondoltam Petronellám ölelésére, aki vágyó szere-lemmel várt reám.

Sok évvel később, mikor ismét felkeres-tem Nápolyt, első utam a szép gyöngyfüző-nő háza elé vitt. Csupa új ember lakott ak-kor már ott, akik közül egy elmesélte kérdé-semre, hogy ama rettenetes évben kihalt az egész ház. És a szép Petronella első volt a halottak között. A másnap visszatérő apja künn talála a lépcsőházban eltorzult arc-al, feketén... Mellette még az akkor égő olajlámpa. Talán segítséget keresendő ment oda... De aztán én már jobban tudtam mi-ért. És megáldottam emléket neki, aki ta-lán ha nincs, aki megmentsen a fekete ha-láltól.

— **Fiume színésze.** Pozsonyban teg-nap kezdődött a színiszezon, mely alkalom-ból a Nyugatmagyarországi Híradó ezt írja: A színigazgatónak minálunk csak egy baja van s ez az, hogy nemesak a pozsonyi szín-haznak, hanem a pozsonyi színikerületnek is a direktora. Elég régi nótát kezdünk fu-jni, ha most újból rátérünk a színikerület ü-gyére, de mégsem mulaszthatjuk el, hogy is-mét és ismét rá ne mutassunk ennek a hely-zetnek a visszasságaira. Pozsonyhoz eddig két olyan mellékállomást csatoltak, amelyek közül az egyikben (Fiume) három év óta (1911, 1912, 1913) egyáltalában nem is játsz-hatott a pozsonyi színigazgató, mert nem volt épület, ahova beeresztették volna a ma-gyar állam millióival hizlalt olaszok a ma-gyar színészetet.

Majd így folytatja laptársunk: Hogy Fiumével mi lesz a jövő évben, ez oly kér-dés, melyre a kultuszminiszterium színészeti osztályának kellene a választ megadni. Mi csak annyit mondhatunk, hogy ha oda fent az eddig „élvezett” jóindulattal fogják az ügyeket intézni, akkor igen hosszú idő vá-laszt még el attól, hogy a pozsonyi szintár-sulat tényleg bevonulhasson Fiuméba, a há-rom év óta épülő arenába.

— **Magyar lovak Olaszországban.** A na-pokban négyezer ló érkezik Fiuméba, ahon-nan az Ungaro-Croata hajóin Anconába szállítják. Az olasz lókereskedők a mezőgaz-dák és fuvarosok számára vásároltak igás lovakat.

— **Óvintézkedések a kolera ellen.** A mi-niszterium 5912. M. E. szám alatt rendeletet adott ki friss gyümölcsnek, tejnek és tejter-mékeknek, husnak és húsrúknak, élő és le-ölt szárnyasoknak, valamint halaknak Bul-gáriából, Romániából és Szerbiából, a neve-zett államok által megszállított területekből valamint az európai Törökországból való behozatala és átvétele tárgyában. A rende-letet a következőket tartalmazza: A kolera-nak a bolgár, román és szerb királyságok-ban, az ezek által megszállott területeken, valamint az európai Törökországban való fellépése alkalmából az osztrák cs. kir. kor-mánnyal egyetértőleg — az 1913. évi 5083. M. E. számú, valamint az 1913. évi 5371. M. E. számú rendeletek kapcsán — az alább megjelölt élelmiszereknek a nevezett álla-mokból való behozatala és átvitelére vonat-kozólag a következők rendeltetnek.

Friss gyümölcs és friss főzelék, tej és

tejtermékek, húsrú, élő és leölt szárnya-sok, valamint halak a határon visszatartan-ok, kivéve, ha az említett élelmiszerekre, behozatala és átvitelére vonatkozólag fenn-álló külön szabályok betartása mellett az il-letékes bolgár, illetőleg román, szerb királyi vagy török császári hatóságok által kiállít-tott származási bizonyítványokkal igazol-tatik, hogy az illető élelmiszerek kolera-men-tes területekről erednek. Friss hus a hatá-ron nem tartható vissza, ha olyan állatok-ból ered, amelyek a belgrádi, vagy turnsze-verini vágóhidakon a szerződésileg megállá-pított hivatalos állatorvosi felügyelet és a m. kir. vámhatóságok ellenőrzése mellett vá-gattak le.

Ez a rendelet a kihirdetés napján lép életbe. Budapest, 1913. évi szeptember 13-án. A miniszterelnök helyett: Dr. Jeszenszky Sándor s. k. államtitkár.

— **A szélhámós doktor.** A városi rend-őrség — mint megirtuk — letartóztatta Fischer József, Venzan Lajos, Butti Lajos és Trotter Mátyás nemzetközi szélhámóso-kat, akiket azután a határrendőrség eltolon-colt innen. A négyek egyike, Trotter Má-tyás Budapestre utazott s ott folytatta szél-hámósodását. Azzal lépett be néhány lap szerkesztőségébe, hogy ő egy londoni lap munkatársa s Európát utazza be. Az egyik újságnak cikket is írt, amelyet lefordítottak és közre is adtak. A szerkesztőségekben az intelligens Trotternek pénzszerzőt adtak azon a címen, hogy tanulmányutját köny-nyebben végezhesse. A budapesti detektí-veknek hamar feltűnt Trotter, akit letartóz-tattak. Érdekes dolgok kerültek ki erről az emberről. Romániában született, a párisi egyetemre járt, letette az orvostudományi doktorátust s New-Castleben telepedett le. A foglalkozása keveset jövedelmezett, mire bünnös utakon akart megvagyonosodni. Raj-ta kapták s 15 évi fegyházra ítélték. Meg-szökött a fegyházból s Liverpoolba jött, ahol csalásért 12 hónapi börtönre ítélték. Leülte a büntetést s az északamerikai Buffalóba ment. Ott egy nagyobb szabású svindliért 3 esztendőit kapott. Milanóban 1 esztendőt ílt, Londonban 9 hónapot. Visszatért Itá-liába, onnan Fiuméba jött s innen került Budapestre.

— **Elítélt irredentisták.** Az olasz kirá-lyi párnak Trienten történt átutazása alkal-mával julius elején rendezett irredentista tüntetéseknek utójátéka játszódott le az ot-tani kerületi törvényszék előtt, mely több fiatalembert, kik transperenseket vittek ez-zel a felirattal: „Eljen a mi királyunk!” és hasonló felkiáltásokkal tüntettek — öt nap-tól egy hétig terjedő elzárásra ítélt.

Nyugodtan alhat,

ha fehérneműje egész éjen át „ASSZONYDICSERET” mosóki-vonattal van beáztatva, mert ez a szer a legrövidebb idő alatt nagy könnyűséggel önmaga oldja fel a szennyet s másnap gyorsan és fáradság nélkül lehet a ruhát SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓ-SZAPPANNAL vakító fehérre mosni, mert az „ASSZONYDI-CSERET” és a „SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPAN” úgy fehérítenek, mint a nap!

25.000 Koronával szavatolunk a SCHICHT „SZARVAS” MOSÓ-SZAPPAN és az „ASSZONYDI-CSERET” mosóki vonat tisztasá-gáért.

Még álmá-ban sem

képzelteti el, hogy mennyi ve-sződséget és mennyi fáradságot takarít meg, ha az „ASSZONY-DICSERET” mosóki vonaton és SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓ-SZAPPANNON kívül semmiféle más mosószert nem vesz. Ez eset-ben mindig jó árut vásárol mérsé-kelt áron és kiméli egyrészt a ru-háját, másrészt nem pocskolja el a háztartási pénzt.

25.000 Koronával szavatolunk a SCHICHT „SZARVAS” MOSÓ-SZAPPAN és az „ASSZONYDI-CSERET” mosóki vonat tisztasá-gáért.

— **Harakiri.** A japánoknál szokásban levő öngyilkossági módszerrel, a harakirivel akart véget vetni életének Grzanich János, a „Lika” kisparthajózási gőzös szakácsa. Ma hajnalban röviddel a hajónak Zenggből való elindulása után megragadta a konyhakést s a hajó kapitányának a szemeláttára egy szempillantás alatt felmetszette a hasát. Azután a torkát akarta elmeteszni, de a hajóskapitány rákiáltott, hogy mit csinál, mire eldobta a kést. Grzanichet a hajó személyzete részesítette első segélyben s Fiuméba érve már várták a szerencsétlent az előre értesített mentők. Ezek beszállították a kórházba, ahol az orvosok megállapították, hogy állapotja igen súlyos. Grzanich félrebeszélte s, miután a láz ilyen rövid időn belül még nem állhatott be, azt tartják, hogy a szerencsétlen ember elméje megzavarodott. A hajó személyzete szerint reggel az elindulás előtt azt mondta, hogy fél, mert fenyegető fekete árnyakat lát. A levelében azt írja, hogy a szegényeket becsapják és kiüldözik Amerikába, azután összefüggéstelen mondatok következnek, amelyekből semmit sem lehet érteni. Valószínű, hogy üldözési mániában szenvedett s képzelt ellenségek előtt menekült a halálba.

— **Kellemetlen látogató.** Buccariban Vukelich Ferenc 18 éves fiatalember látogatóba jött Juranich Mátyás földműveshez. Juranich és felesége még künn dolgoztak, csak 12 éves leányuk volt otthon, aki Vukelichet a szobába vezette. Vukelich, amikor egyedül maradt belenyúlt egy szekrényfiókba, ahonnan elemelt három pár fülbevalót s más ékszereket, azután az ablakon keresztül elszökött. A csendőrség keresi.

— **Eltemették a szőlőskosarak.** Chersaniból tegnap a fiumei kórházba szállították Burul Antal 44 éves földmivest. Burul szőlő szállított a kocsiján Chersaniból egy másik községbe. Utközben a szőlőskosarak összeomlottak s maguk alá temették a földmivest, aki súlyos sérüléseket szenvedett.

— **A kikötőből.** Okt. 8. Érkezett: San Severo olasz gőzös Sfaxból, 1107 tonna sóval; Rákóczi magyar gőzös Mogadorból, 1000 tonna foszfáttal, 285 bal tengeri fűvel, 30 zsák szőlővel; Spica olasz gőzös Triesztből, 900 tonna aszfalttal; Saxonia angol gőzös Newyorkból.

Indult: Bucovina osztrák gőzös Konstantinápolyba, 370 tonna rizsszel, 20 tonna fával, 10 tonna papírral és 105 láda üvegáruval; Kálmán Király magyar gőzös Rouenbe, 1100 tonna árpával, 120 tonna fával; Matlekovits magyar gőzös Mogadorba, 750 tonna fával, 50 tonna cukorral, 150 bál dohánynyal és 40 tonna parafinnal; Franz Ferdinánd osztrák gőzös Kobeba, 250 tonna cukorral, 150 tonna fával, 20 tonna ólommal, 20 tonna üvegáruval és 250 palack ecettel.

— **Leesett a létráról.** Starac József 13 éves voloscai fiú tegnap leesett egy létráról, miáltal agyrázkódást szenvedett. Beszállították a fiumei kórházba.

— **Baleset az ovodában.** Vidigoi Rezső 4 éves fiúcska tegnapelőtt a terrettai ovodában elesett s ballábát törte. A kórházba vitték.

— **Elítélt betörők.** Augusztus 2-án — mint annakidején megirtuk — a Corsón levő Albanese-féle ékszerüzlet kirakatát két suhanc felnyitotta s 15 ezüstórát és láncot vittek el. Prunris Ágoston és Prunris Lajos fivérek voltak a betörők, akiket a zágrábi rendőrség elfogott s átadott a fiumei rendőrségnek. A törvényszék tegnap ítélkezett a két betörő felett. A 18 éves Ágostont 10 hónapi börtönre, 17 éves öccsét pedig 6 hónapi fogházra ítélte.

— **Corso mozi.** Ma esti műsor: Germinal, Zola halhatatlan szociális regénye, 8 részben.

— **Berlin-szállóda Budapest.** A főváros életéből egy látványossággal lett gazdagabb. A Révay-utca 10. sz. a megnyílt a 140 díszesen berendezett szobából álló Berlin-szálló, melynek vezetését Winkler Otto, az abbaziai Lederer-penzió volt igazgatója, a Royal nagyszálló volt titkára, a berlini Hotel Monopol volt igazgatója vette át, ami egymagában garancia a szálló előkelő székszerű vezetésére.

NYILTTÉR. *)

Magyar Királyi Tengerészeti Hatóság.

319/ein. — 913. sz.

PÁLVÁZATI HIRDETMÉNY.

Nyilvános pályázat hirdettetik a tengerészeti igazgatásnál betöltendő három részszolgái állásra, mely állások évi 600 K. azaz hatszáz korona fizetéssel, törvényszerű lakpénzzel és családi pótlékkal, valamint végül természetbeni ruhailetmónnyal vannak egybekötve.

A kinevezés egyelőre ideiglenes minőségű, a véglegesítés egy évi szolgálat után történik, ha az illető a követelményeknek megfelel.

Ezen állásokra pályázók szabályszerű folyamódványaikhoz esatolandó okmányokkal kimutatni tartoznak:

- 1) magyar állampolgárságukat,
- 2) erkölcsi életüket,
- 3) egészségi állapotukat,
- 4) nyelvismereteiket,
- 5) hogy legalább két évig tengeri hajón szolgáltak tengerész. kormányos avagy fűtő minőségben, vagy hogy valamelyl a hajószolgálatban szükséges mesterségben jár-tasak,
- 6) hogy tényleges katonai kötelezettségüknek eleget tettek és végül
- 7) hogy a 30-ik életévet még be nem töltötték.

Ezen folyamódványok legkésőbb 1913. évi november hó 20-ig a fiumei m. kir. rév-hivatáshoz nyújtandók be.

Megjegyeztetik, hogy azon pályázók, kik a magyar, horvát és olasz nyelveket bírják, esekélyebb nyelvismerettel bíró pályázókkal szemben, előnyben részesülnek.

A törvény értelmében előnyben részesülnek továbbá azok, akik a cs. és kir. haditengerészetnél betöltött 12 év közül 8 évig altiszti minőségben szolgáltak és ennek megfelelően a cs. és kir. hadügy- illetve m. kir. honvédelmi miniszterium részéről kiállított igényt tanúsító bizonyítványt felmutatnak.

A m. kir. tengerészeti hatóság fenntartja magának, hogy igényjogosultsággal bíró pályázók nem jelenkezése esetén az állás betöltéséről szabadon intézkedik.

Végül megjegyeztetik, hogy az ezen állások elnyerésével egybekötött szolgálat nincs helyhez kötve, hanem az a felmerülő szükséghez képest bámmely névhatálmál teljesítendő.

Fiume, 1913. évi október 2-án.

M. kir. tengerészeti hatóság.

Magyar Királyi Államvasutak' Igazgatóság

212.820/913. sz.

A/III.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága a jövő, 1914. évben esetleg 1914—1916. években szükséges kausuk (ruggantata) neműek szállításának biztosítását óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb f. évi november 4-én déli 12 óráig betérjesztendők, a bánatpénz pedig f. évi november hó 3-án déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó általános feltételek, a szükséges mennyiségeket feltüntető ajánlati űrlapok, ugyszintén a különleges szállítási feltételek, valamint a szabványrajzfűzet a magyar királyi államvasutak anyag- és leltárbeszerzési osztályánál (Budapest, VI., Andrássy-ut 73. sz.) megtekinthetők.

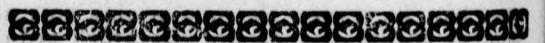
BUDAPEST, 1913. évi október havában.

Az Igazgatóság.

*) E rovatban foglaltakért nem vállal felelősségre a szerk.

TŐZSDE.

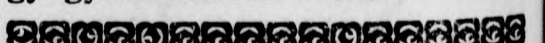
	Okt. 7 zarlat	Mai 31 1/1 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	824.—	824.—
Osztrák hitelrészvény	827.—	827.—
4% -os koronajáradék	81.10	81.10
Osztr. magy. államvasut	696.—	693.—
Jelzálogbank	425.25	424.50
Leszámitóbank	312.—	312.—
Hazai Bank	285.—	284.50
Magyar Bank és Keresk. R. T.	561.75	560.—
Rimamurányi	683.—	684.—
Salgótarjáni	756.50	757.—
Közúti Vasút	640.50	641.50
Városi Villamos	360.50	361.—
Adria	573.—	—
Déli Vasút	127.—	—
Magyar Cukoripar	2750.—	—
Rizsgyár	3725.—	—
Budapesti Gabonatózsde. (50 kilogrammonként.)		
Búza októberre	10.64	10.60
Búza áprílásra	11.40	11.36
Rozs októberre	8.13	8.09
Rozs áprílásra	8.89	8.83
Zab októberre	7.56	7.52
Zab áprílásra	7.75	7.70
Tengeri májusra	6.46	6.36
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	625.25	626.—
Magyar hitelrészvény	823.—	823.50
Osztrák magyar államvasut	696.—	697.—
Déli Vasut	—	124.25
Alpesi	874.—	857.—
Skoda	826.—	825.—
Osztr. koronajár.	81.70	—
Fiumei és trieszti értékek: Legutóbbi köze- sek átlagár.		
Fiumei 4% -os kölcsönkötv.	92.—	—
Banca Fiumana	650.—	—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—	—
Fiumei Népbank	115.—	—
Litoraie Bank és Takarékszövetk.	249.—	—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—	—
„Indeficienter” tengerhajóz.	250.—	—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1500.—	—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1125.—	—
Orient tengerhajózási társ.	142.—	—
Alt. Forgalmi r. t. régi	1500.—	—
„ . . . . . új	1350.—	—
Magyar Ólajgyár	202.—	—
Austro-Americana	290.—	—
Navigazione Libera Triest	542.—	—
Osztrák Lloyd	610.50	—
Stabilimento Tecnico	9750.—	—
Ampela Szeszparóító Rt.	424.—	—
I. Trieszti Rizsgyár	744.—	—
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	426.—	—
Spalatoí Portland Cement	356.—	—
Assicurazioni Generali . . . . . Nap.	830.—	—
Riunione Adriatica	3720.—	—

Poloskák

moly és sváboknak még petéit is nyom-ban kiirtja a „Löcherer Cimexin”. Nem piszkít minden tisztítható vele.

Kapható Dr. Mizzan Adorján gyógyszer-tárában Fiume.

Házi kisasszony

keres állást Fiumében vagy Abbazában idősebb házaspárhoz, vagy egyedül álló hölgyhöz. Gyermekhez is megy. Beszél németül és magyarul. Szives meghívást bemutatkozásra „Házikisasszony” névre a kiadóba kérek.

Butorozott szobát keres két fiatal építész. Ajánlatot „ÉPÍTÉS” jeligére kiadóknak kérnek.

Lakás kerestetik

Egy vagy két szoba, konyhával. nov. 1-re. Közelebbi adatokkal ellátott ajánlat „Allandó lakás” jeligére kiadóba kéretik.

Távirat — Telefon.

Tanácskozások.

BUDAPEST, okt. 8. Beöthy Pál elnök tegnap hosszabban konferált Tisza István miniszterelnökkel. Megbeszéltek a mai első ülés formáit. Mivel bizonytalan volt, hogy az ellenszék bevonul-e és hogy miképp viselkedik, abban állapodtak meg, hogy minden eshetőségre esendőrséget helyeznek kézenlétbe.

BUDAPEST, okt. 8. Az Andrássy-párt ma reggel értekezletet tartott, melyen elhatározta, hogy megjelenik a Ház ülésén.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, okt. 8. Hosszu szünet után ma délelőtt tartotta első ülését a képviselőház. Beöthy Pál elnök fél 11 órakor megnyitván az ülést, melegen üdvözölte a képviselőket, majd mindenekelőtt özv. Tisza Kálmán haláláról emlékezett meg, aki mintaképe volt a magyar asszonyoknak. Azután Heltai Ferencet, Teleky Géza grófot, Hrabovszky Guidót és Rónay Ernőt parentálta el.

Az elnök beszéde után Tisza István az állami számvéviszék 1913-ik évi zárszámadását, Harkányi János báró néhány vicinális javaslatot, Balogh Jenő a polgári törvénykezéssel és az esküdszék reformjáról szóló javaslatot terjesztett be.

Ekkor jött be az Andrássy-csoport. Beöthy javaslatot tett, hogy a legközelebbi ülés holnap legyen és ezen válasszák meg a bizottságokat. Utána rögtön szövegre emelkedett.

gróf Andrássy Gyula: Azért jöttünk ma ide — mondotta — hogy kifejtsem azokat az okokat, melyek megakadályoznak bennünket abban, hogy az üléseken részt vehessünk. A munkapárt többször tudatosan törvénytörést követett el, az új házszabályok törvénytelenek, azoknak senkise köteles engedelmessé válni. A súlyos sérelmeket reparálni kell, a parlamenti őrség okvetlenül el kell törölni, mert szégyene az országnak, hogy a parlamentben karddal és revolverrel támadhassanak a képviselőkre. Ilyesmi még seholsem fordult elő és Tisza az őrség törvénybeiktatásával lealacsonyította a király személyét és még népszerűtlenebbé tette a katonaságot. Amíg így működik a parlament, addig szó sem lehet és ő már most a legkíméletlenebb harcot jelenti be.

Andrássy híveitől kísérve, rögtön kiment a teremből.

— Megszöknek! Hé, álljunk meg egy szóra! Szerencsés utat! — kiabálták utánuk a munkapárttól.

Tisza István: Hosszasan válaszol Andrássynak. Nem szokásom megfúto ellenfél után lövöldözni — mondotta — de Andrássy néhány téves állítását kénytelen vagyok korrigálni.

A törvényt egyetlenegy esetben sértették meg, de ez utólag reparáltatott. Az azóta hozott törvények, így a házszabályok és parlamenti őrség törvényességét senki kétségbe nem vonhatja. A renitens képviselőkkel szemben minden parlament elnöke eljárhat, az őrség pedig itt is csak elnöki parancsra léphet akcióba. A király személyét és a katonaságot én tölem ne féltse Andrássy, mert egész életemben a királyhűséget vártam és a katonaság fejlesztésén dolgoztam. Most is az a célom, mikor újlag kijelentem, hogy az ország munkásságát, fejlődését megakadályozni nem engedem!

Percekig tartó tapsvihar követte Tisza szavait, melyivel az ülés úgy 2 órakor véget ért.

Függetlenségi gyűlés.

SZATMÁR, okt. 8. Az itteni függetlenségi párt tegnap este gyűlést tartott, melynek főérdekesége volt Kelemen Samu képviselő beszéde. Kelemen élesen elítélte a függetlenségi párt passzív magatartását és kijelentette, hogy meg fog jelenni a parlament ülésein, mert neki az a kötelessége, hogy ellenőrizze a kormány munkáját. A gyűlés helyeslőleg tudomásul vette Kelemen beszédét.

Hötzendorfi Konrad távozása.

BÉCS, okt. 8. Katonai körökben elterjedt vélemények szerint báró Hötzendorfi Konrad még csak rövid ideig marad vezérkari főnök, mert elhatározott szándéka, hogy beadja lemondását. Ez esetben ő felsége ugyan elfogadja lemondását, de egy kivételes tiszteletbeli állásba fogja meghagyni a hadsereg keretében. Valószínűleg a gyalogság főfelügyelőjévé fogja kinevezni, mely fegyvernem fejlődéséért irásban és tettel sokat küzdött.

BÉCS, okt. 8. Hötzendorfi Konrad vezérkari főnök távozásakor a Szent István-rend nagykeresztjét fogja kapni.

Az albán királyjelölt.

BÉCS, okt. 8. Vilmos, wiedi herceg ma ideérkezett, holnap Berchtolddal tanácskozik és audiencián fog megjelenni ő felsége előtt.

A kolera.

SZERAJEVO, okt. 8. Gračanica, Boljanic és Kostajnica helységekből egy-egy koleraesetet jelentenek.

BUDAPEST, okt. 8. A belügyminiszternek a vidékről 8 koleraesetet jelentettek. Budapesten nem volt koleraeset.

Zendülés a kolera miatt.

SZATMÁR, okt. 8. A közeli Tarpa községben Gál Antalné kofaasszony kolerában megbetegedett és meghalt. A falu népe Dr. Steiner orvost okolja az asszony haláláért és fenyegető magatartást tanúsít az orvos ellen. Csendőrok érkeztek és őrzik az orvos házát.

Lemond a kancellár.

PARIS, okt. 8. Diplomáciai körökben beszélnek, hogy Bethmann-Hollweg német kancellár nemsokára megválna állásától. Egészségi okokból történne a visszalépés.

Tengerészeti aviatikája.

TRIESZT, okt. 8. Ma reggel 8 órakor Wosecek sorhajóhadnagy hydro-aeroplánján felszállt, hogy innét Pólába repüljön. Egy mechanikus, mint utas ment vele. Az ut sikerkült. Pólába 9 órakor érkezett meg, utközben 1000 méter magasságig emelkedett.

Csecsemő a püspöki palota küszöbén.

SZERAJEVO, okt. 8. Stadler püspök palotájának küszöbén egy csecsemőt találtak. Egy rendőr a csecsemőt a kórházba vitte.

Poincaré Madridban.

MADRID, okt. 8. Poincaré ma ide érkezett. A király nagy ünnepekkel fogadta. Szakadó eső dacára nagy néptömeg várta az elnököt. A házak fel vannak lobogozva.

Hazahívják a tiszteket.

PÖSTYÉN, okt. 8. Az itt üdülő bolgár, görög és szerb tartalékos tiszteket sürgőnyileg hazahívták.

Kiutasítások szerb területről.

SZALONIKI, okt. 8. A szerb hatóságok kiutasították Sossi albán dragománt, Bilinszki osztrák-magyar delegátust és a monasztiri osztrák-magyar konzul fiát.

Török-görög háború.

SZALONIKI, okt. 8. A tárgyalások a portával kedvezőtlenül alakulnak, úgy, hogy a háború kitörése valószínű. A görög csapatok haragra készen allanak.

Bolgár államgondok.

SZOFIA, okt. 8. Tegnap koronatanács volt, melyen elhatározták, hogy az ostrom-

állapotot mindaddig meghagyják, míg az új területeken a bolgár hivatalok rendesen működni fognak. A hivatalok betöltését ma megkezdték. Azonkívül bizottságokat neveztek ki, melyek a háború alatt eszközölt szállítókat fogják felülvizsgálni.

Nikita.

LONDON, okt. 8. A Temps levelezője jelenti Cettinjéből, hogy Nikita király nagyon elégedetlen Oroszországgal, mert a skutarii kérdésben Oroszország kevésse pártolta Montenegrót. Ezért Nikita most inkább Ausztria-Magyarországhoz akarja tartani magát.

A bolgár diplomaták elutaztak.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 8. A békekongresszuson résztvevő bolgár kiküldöttek tegnap szívélyes bucsu után visszautaztak Szófiába, csupán Savov tábornok maradt itt, a még függő kérdések tisztázására.

Balkán diplomaták tanácskozása.

BÉCS, okt. 8. Hartwig belgrádi orosz követ ideérkezett és tanácskozást folytatott Giers itteni orosz nagykövettel, majd Berchtold grófnál jelentkeztek audienciára.

Háború után.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 8. Az első csoport török fogoly, számra mintegy 80, Drinápolyba érkezett.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 8. A török és a bolgár hadifoglyok kicserélése megkezdődött.

A kurdok egy örmény kolostor ellen.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 8. Az itteni örmény patriarkát az örményországi Van vilajetben levő Bajazizből táviratilag értesítették, hogy kurdok az ottani örmény kolostort megtámadták és hét óra hosszáig ostromolták. A patriárka a távirat vétele után azonnal a portára ment, mire a belügyminiszter ebben az ügyben szigorú vizsgálatot rendelt el.

Szerb kegyetlenkedések.

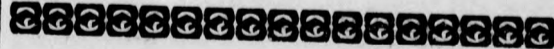
SZOFIA, okt. 8. Megbízható információk szerint szerb bandák Kicsovo kerületében négy muzulmán falut felperzselték. A szerbek a lakosságot arra kényszerítik, hogy harcoljanak az albánok ellen. Aki ellenáll, azt erőszakkal elhurcolják. A bolgár és kucolák lakosság Monasztir felé menekül. Hat község lakossága a hegyek közé menekült.

Albán-montenegrói harc.

CETTINJE, okt. 8. A kivonult reguláris montenegrói haderő Djakovánál találkozott az albánok összpontosított csapatával. Az ütközet folyik, részletek hiányoznak.

Szerbek előnyomulása Durazzoig.

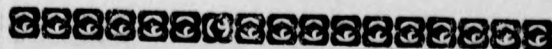
SZALONIKI, okt. 8. Ivanovic szerb tábornok Monastirban várja a szerb csapat-erősítéseket, hogy benyomuljon Albániába. Ugy hírlik, hogy a szerbek a tengerpartig fogják előrehatolni és megszállják Durazzót.

Kümmelberg M. táncanfolyama.

Bátorkodom a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy megérkeztem és előjegyzéseket a táncanfolyamra személyesen naponta d. u. 1—3 óráig a Café Grandeban elfogadok.

Kiváló tisztelettel
KÜMMELBERG M.
okl. táncanár.

Német szobaleány

ügyes, szorgalmas, ÁLLÁST KERES Fiumében vagy Abbáziában. Szives meghívást bemutatkozásra „ANNA” névre kiadóba kérek.

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

— Okt. 6. Abbáziában. Vannak néma és egyszerű érzelm megnyilvánulások, melyek jobban meghatnak, mint a pompás és oratóriumos miséserek! Okt. 6-án éjfélkor zugó viharban a Szent-Móric kápolna lépcsőfokán különös fény tündökölt. Többen közelebb mentek és látták, hogy ott 13 szál gyertya ég. Néhány lépésnyire egy idősebb urhölgy állott, esőndes imába merülve. Az arra járó-kelők rögtön tisztába jöttek az újatosság hazafias értelmével. Kalaplevéve a hölgy mellé álltak és megindulva szemlélték a gyertyák hamvadását. Aztán szótlanul távoztak.

— A Szegő szanatóriumba az elmúlt héten a következő vendégek szálltak meg: Mojzer György Budapest, Dr. Olbert Theodor Marienbad, Rosenberg Alfrédné hankhivatalnokné Temesvár, Schwarz Alfréd Bécs, Motolczy Istvánné tanárné Curgó, Reiner Irma Budapest, Szentimray Imre Budapest, Dr. Székely Salamonné orvosné Budapest, Váradi Gizella Budapest és Miller János honvédhadnagy Budapest.

ABBAZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:

(Hótes arrivés hier:)

Burja Iván Bled	Liburnia
Pertot Just dr. Trieszt	Liburnia
Cerar Franz Domzala	Liburnia
Valencic Ivan Trnovo	Liburnia
Ganscheff B. Sofia	Schalk
Jekl Leopold Wien	Szegő
Rachela L. Krakó	Szegő
Mayer Anton Wien	Posthorn
Mack Ludwig Bayren	Vidakovits
Singer Lázár Budapest	Márkus
Grüner Gyula Budapest	Bristol
Vidaes Hugó dr. Budapest	Bristol
Schinerer Rezső	Bristol
Cale Hans Berlin	Bristol
Mautner Ignázt Trieszt	Istria
Hilb Berta Wien	Istria
Honus Mina Wien	Istria
Güssinger Kardine Wien	Istria
Vorliczek Jenny Wien	Istria
Zetsche Florus Altenburg	Penelope
Fischel Srvn dr. Brünn	Wienerheim
Winter Richard dr. Olmütz	Wienerheim
Liebl Franz Wien	Wienerheim
Rosefeld Georg dr. Breslau	Wienerheim
Seyferth Mimi Enzersdorf	Wienerheim
Zinken Cili Wien	Wienerheim
Schwartz Karl Innsbruck	Miramar
Pavlovits Izdor Budapest	Jezica
Tenner Armand Budapest	Habsburg
Eisler József Wien	David
Kohn Carola Erzsébetfalva	Justic
Ressinelli Pál Budapest	Nina
Thiben József Wien	Grand H.
Walitschek Jenny Wien	Grand H.
Gussing Caroline Wien	Grand H.
Jiranek Paul Prága	Trglav
Haller Stanislaus Krakó	Grand H.
Kiewicz M. dr.	Grand H.
Müller Wilhelm Wien	Grand H.
Berger Leon Biala	Grand H.
Ellner Henriette	Grand H.
Schiller Josephine Wien	Grand H.
Süssmann L. Sebastopol	Habsburg
Zoldesler B. Pozsony	Habsburg
Loibl München	Habsburg
Theodoron M. A. Trieszt	Habsburg
Ruff Adolf Szabadka	Habsburg
Petrány Rezső Budapest	Habsburg
Deixner Adolf Budapest	Bellevue
Dési Móric Wien	Bellevue
Weiss Leopold Wien	Bellevue
Mayerosky Lujza Nyiregyháza	Bellevue
Ekler Rudolf dr. Wien	Bellevue

Rödler Kornélia Budapest
Eckstein Frida Wien
Stükgola Adolf Varsó
Smazanomicz S. Lodz
Ceschell Georg Wien
Dostal József
Schmidt Paul dr. Gráz
Vogl Fritz Motighofen
Brener M. Budapest
Hets Karola Budapest
Krzysztofowicz Henrik Lemberg
Beensdorf Nándor Szászsebes
Grimberg Stanislaus Krakó
Lichtblau József Wien
Mukits Karolin
Wünsche Curt Berlin
Hees Félix Siersza
Svoboda M. Prága
Supich József
Drerinski W. Sierso
Stramski J. Siersa
Strachler Arthur Spandau
Schwartz Ludwig dr. Berlin
Schutzpalm Christian
Payer Vilmos Budapest
Popfer Walscher Pirna
Schwalb Gertrud Wien
Szegedi János
Orbán Károly Csikszereda
Peterlongo Else Trieszt
Haas József dr. Wien
Ostarek Marie Wien
Reichel Ehrhart Slogon
Luzzatto M. Trieszt
Robitsek Henrik Budapest
Brettler Mendel Kolomea
Szende Árpád Budapest
Fuchs L. Budapest
Strecha Karl Neutitschen
Schachner Franz Wien
Wienberger Elly Szombathely
Neumann Emil Wammellburg
Seitz Viwy Hofgastein
Arz Marianne dr. Salzburg
Löbl Valerie Lamingsfeld
Steiner Konrad Trebinje
Raimund Ernst dr. Wien

Bellevue
Breiner
Breiner
Breiner
Speranza
Speranza
Speranza
Palace
Palace
Palace
Palace
Szegő
Lokey
Lokey
Lokey
Quitta
Quitta
Quitta
Quitta
Quitta
Quitta
Savoy
Savoy
Ayrarn
Hermitage
Hermitage
Securanst.
Securanst.
Steinacker
Abbazia
Abbazia
Stefanie
Stefanie
Stefanie
Hammer
Herkules
Herkules
Juliana
Juliana
Janette
Schlosser
Schlosser
Schlosser
Offiz. K.
Offiz. K.
Offiz. K.

JOHANN RAPF

„Villa Ella“ Pilseni Söröcsarnok.

Steinacker Villával szemben Feljárt a Slatina fürdőnél. Szobák penzióval és a nélkül, olcsó árak. Polgári konyha, pilseni sör, jó borok.

Tengeri fürdő Lusinpiccio Cigale Strand-Hotel és Bellevue penzió - Cigale -

Minden kényelmet biztosító elsőrangú családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

KRATEJL Világhírű Czirkusza

FIUME, PIAZZA ENEO (SCOGLIETTO)

Igazgató: Kratejl A., Üzletvezető: Geisler B., Titkár: Makaj A.

80 művész. 50 paripa 5 teve.

Ma, szerdán, október 8-án.

Nagy bucsu előadás

Uj és vonzó műsor

— ORIÁSI SIKER! —

Fellépnek az összes művészek.

Minden este szenzációs műsor.

Figyelem!

A Kobrak-féle cipőgyár esőbejutás folytán, a Corso 46. szám alatti fióküzletben az összes áruk az eredeti árnál 20-tól 50%-ig olcsóbban kerülnek eladásra. Mindenki ragadja meg a kedvező alkalmat, hogy most olcsón jó „KOBRAK“ cipőkhöz jusson.

Tisztelettel

VÉRTES S.
Corso 46.

Nyomatott a „POLINNIA“ Fiumei Kereskedelmi Nyomdában (Telefon száma 400).

DR. MAHLER

SANATORIUMA, ABBAZIA

üdülők részére

Ideális nyári tartózkodás. Teljes penzió 10 koronától kezdve. Nagy árnyas park.

Szénsavas és tengeri fürdők, hidegvizgyógyintézet, hízaló és étrendi kurák. Egész éven át nyitva.

ABBAZIA

BRISTOL szálló, kávéház s étterem.

140 modern szoba, lift, központi fűtés, melegvíz-vezeték, villany, telefon. Kitűnő magyar konyha.

Tulajd. Rudovits V.

Vidakovits

szálló és étterem

ABBAZIAI Rechtsstrasse

Elegáns szobák penzióval vagy anélkül. Kitűnő magyar konyha. Magyar tulajdonos.

KÖZGAZDASÁG.

—0—

+ A Máv. szénbeszerzése. Izgalmas és érdekes részletekben bővelkedő versenytárgyalás befejezését jelenti a kereskedelmi miniszter döntése a Máv. szénbeszerzése ügyében. A conjuncturára való tekintettel a magyar bányák a régi árakhoz képest elég lényegesen akarták emelni az árakat, mire három Harkányi János miniszter személyes vezetésével, hónapokig tartó alkudozások indultak meg a kereskedelmi miniszterium és a szénbányák között, melyek folyamán a miniszter elnöklése alatt több konferencia is volt az érdekelt hivatalos körök és a bányák kiküldöttjeinek részvételével. Báró Harkányi miniszter a legerélyesebben védte a Máv. pénzügyi érdekeit, míg a másik oldalon a magyar bányák természetesen minden lehető elkövetkezett üzleti szempontjaik érvényesítése érdekében. Végeredményében a magyar bányák igen lényegesen árengedményeket voltak kénytelenek tenni, melyek alapján azután meg is kapták a megbízást. Igaz, hogy a Máv. így is 8-10%-kal drágább árakat fizet a jelenleg érvényben levőkénél, de azért lényegesen olcsóbban eszközli beszerzéseit, mint ahogy azt a magyar bányák megajánlották. A magyar és a külföldi ipar közötti megosztási kvótára nézve megjegyezzük, hogy az arányszám kb. az eddigi maradt. A magyarok kvótája kb. 28 millió métermázsát tesz ki, míg a részben már lekötött, részben pedig még lekötendő külföldi beszerzés 8-10 millió métermázsára rug. E két szám összege adja meg hozzávetőleg a Máv. egy évi szükségletét. A beszerzésben az összes magyarországi és horvát bányák részeseznek.

+ Gyáriparosok tanácskozása. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének fumei fiókja hétfőn tartotta ülését, melyen dr. Hegedűs Lőránt országgyűlési képviselő, alelnök elnökölt. A gyűlésen a fumei gyáriparosok megbeszéltek az új bosnyák vasúti hálózatnak a fumei kereskedelemre való hatását, a fumei ipar érdekeit a Balkánnal való új szerződésekre vonatkozólag és egyúttal felvetették az ülésen az az eszme, hogy a fiók az albán kivitellel is behatóan foglalkozzék. A gyáriparosok elhatározták, hogy minden ezen kérdések tekintetében alapos előadói tervezeteket dolgoztatnak ki és azokat egy közelebről Fiumében a központ részvételével tartandó nagyobb gyűlés elé viszik.

+ A Kanada-Pacifik jövedelme. A Kanada-Pacifik vasúttársaság kedden tartott közgyűlésén az elnök bejelentette, hogy a lefolyt üzleti év bruttó bevétele elérte a 140 milliót és a folyó év tiszta bevétele már nagyobb, mint volt 1911-ben. Nagyon elhiszük, hogy gyarapodik a jövedelem, hisz Magyarország és Ausztria is hozzájárul ehhez, bár titokban. Látnivaló, hogy az emberanyag szállítása Kanadába a legjobb üzlet, de látnivaló az is, hogy mily okosan cselekedett a magyar kormány, mikor ennek az embertelen társaságnak nem adott engedelmet, hogy a magyar szent korona országainak területéről szállítsa az emberanyagot a messze idegenbe. Az igaz, hogy a lelketlen ügynökei nem sokat törődnek a magyar kormány tilalmával, és Észak-Magyarország lakosságából igyekeznek annyi munkabíró embert kiesempészni, a mennyit a határrendőrség éberségének megkerülésével csak lehet. Ausztriában is teljes joggal fölhivták a kormány figyelmét azokra az üzelmekre, melyek révén ez a társaság Galicia katonaköteles legényeit kiszállítja Kanadába. Maga a

hadügyminiszter is fölszólalt már ez üzelmek ellen. Jó lesz tehát még inkább fokozni az éberséget ez embertelen társaság és ügynökei ellen.

+ A délvidéki gyárak kiviteli akadályai a Balkánra. A temesvári kamara fölszólítására a zombolyoi gőztéglagyár igazgatója Konsztantinápolybar tárgyalt az illetékes körökkel, hogy magyar téglát szállítson a török fővárosba, hogy kiszorítsa onnan a drágább francia téglát. A terv azonban nem sikerült, mert a szállítás nagyon megdrágította volna a magyar téglát, az osztrák Lloyd pedig nem vállalkozik téglaszállítására. Szinte érthetetlen, hogy Temesvárról ne tudjanak olcsón szállítani Konsztantinápolyba minden különös tarifapolítika nélkül. A Duna nincs olyan messzire Zombolyától, mint Fiume vagy Trieszt; a víziút különösen lefelé, az ugynevezett visszafuvarban éppenséggel olcsó, hasonlíthatatlanul olcsóbb, mint a vasut. Ha most a Magyar Folyam- és Tengerhajós Társaság hajói leszállítják a téglát Brailáig vagy Galacig, onnan pedig a társasággal szövetséges Magyar Keleti Tengerhajós Társaság hajói a Fekete-tengeren Konsztantinápolyig, akkor bizonyos, hogy a magyar téglaversenyképesség lesz a török fővárosban, mert a szállítás aligha kerülhet többé, de még annyiba sem, mint a francia téglaszállítása.

+ Az Adria Magyar Kir. Tengerhajós Részvénytársaság november hónapban a következő gőzösöket szándékozik Fiuméből indítani: Londonba a Balaton november 10-én esedékes, Lisszabon, Leixoes, Bordeauxba a Báthory november 12-én esedékes, Livornóba, Braziliába a Buda II. november 10-én esedékes, Londonba, Rotterdamba a B. Kemény november 17-én esedékes, Rouenba a Stefánia november 22-én esedékes, Anverszbe, Glaszgowba a Deák november 26-án esedékes.

Ékszer - arany - és chinaezüst - áruk

Steiner Ferencz

Fiume, CORSO 35.
Telefon szám 206.

dús választéban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **Réthy-cukorká** nál.
Millió ember szereti a világhírű RÉTHY-cukorkát, mert rendkívül kellemes ízű, a gyomrot, étvágyat nem rontja. Meghűlés, kurut, köhögés ellen biztosan és gyorsan, használ. Vásárlásnál vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van a eredetinek minden egyes darabján rajta van a "RÉTHY" név.
1 doboz ára 60 fillér, kapható mindenütt.
Postán küld 5 dobozt franko 3 koronáért.
RÉTHY BÉLA gyógyszerész Békéscsaba.

Legalkalmasabb bevásárlási forrás

mindennemű vászon, kézmű, függöny női és férfi konfekcio árukban és butorokban. **(Heti vagy havi részletfizetésre)**

Alessandro Roth

Fiume Via E. De Amicis 9 I. em.

Telefon 15-65

"CORSO" mozgófényképszínház.

Október 1-étől 8-áig szinrekerül a

Germinal

Zola Emil halhatatlan szociális regénye 8 részben.

2800 méteres film

Előadások kezdete, hétköznapokon d. u. 5, 7 és 9, vasár- és ünnepnapokon d. u. 3, 5, 7, 9 órakor.

APOLLO-SZÍNHÁZ.

Helybeli cég keres perfekt magyar-német levelező kisasszonyt.

Postafiók 184 - hez folyamodni.

APOLLO-SZÍNHÁZ.
Via Aless. Volta 6. Igazgató Troppauer H.

Október 1-től 15-ig

Nagyszabásu családi műsor.

Minden szám egy sláger

LES BALLIOTS

erőművészek.

Piquava Ellen. | **Pohl Mella**
nemzetközi énekesnő | amerikai énekesnő.

MÖLLER JÓZSEF

kómikus

Köszegi Camilla | **Arnberg Grethe**
magyar énekesnő. | szubrett.

LES BERNOS

billiárd művészek.

Mary Milla | **Lescant Gemma**
táncosnő. | olasz divette

VISCOTTI MUSOLESI

olasz átváltó duett.

Lida Verra | **Varga Rózsi**
szubrett. | szubrett.

MOZGÓ FÉNYKÉP.
Előadás után kabaré szabad be-
menettel.

Wotan Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa
Huzott drótszállal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanyszerelési üzletekben, villanytápeken és a
MAGYAR SZENYV-ÉRTÉKELŐ-MŰVEK-nél. Budapest. VI. Teréz-kört 35. Gyár-utca 13.

Veszek és eladok

a legelőnyösebb áron minden-
nemű használt, tiszta

ruhát és uniformist.

Levelező-lap hívásra jövök, a
környékre is.

Via Alessandro Volta 6.
Apollo-Színház mellett.

Zeisler I. zsibáros

Bevásárlási alkalom.

Az óvárosi Piazza Santa Barbara 4. száma alatt levő

Kordic Ferenc-féle

készruha- és női divatárúzetben, valamint az első emeleti raktár-
ban levő összes áruk leszállított árak mellett kerülnek eladásra.
Az áruk eladása után az üzlet átalakításnak lesz alávetve.

Aki szobaleányt, szakácsnőt,
inast, pincért, vagy bármely al-
kalmazottat keres, forduljon bi-
zalommal

Logarić J. közvetítő irodájához
Via Carducci 8. Telefon sz. 15-87.

Üres lakások és butozott szo-
bák szintén közvetítettek.

MERCEDES

Az autók királya!

== Bárdi r. t. ==

Budapest VI Lehel-utca 25 sz.

Városi üzlet: V. Mária Valeria u. 1.

Dunántuli fiók: **GYÖR.**

33 óceánjáró

33 óceánjáró

Austro Americana - Trieszt.

Rendes szemly- és áru forgalom, Észak- és Dél-
Amerika, Görögország, Olaszország, Délafrika és
Spanyolország felé.

Közeli indulások Triesztből:

Személyszállítás Buenos-Ayresbe:

Spalato v. Gravosa, Nápoly, Barcellona, Las
Palmas, Rio de Janeiro, Santos és Montevi-
deo érintésével

az Alice kettőscsavarú gőzessel okt. 9-én.
Spalato v. Gravosa, Patrasz, Almeira, Las
Palmas, Rio de Janeiro, Santos és Montevi-
deo érintésével

az Eugenia vagy más gőzessel okt. 16-án.
Spalato v. Gravosa, Nápoly, Barcellona,
Las Palmas és Rio de Janeiro érintésé-
vel okt. 30-án.

Személyszállítás Newyorkba

Patrasz, Palermo, Algir, Almeira érintésével
az Oceánia gőzessel okt. 25-én.

Közelebbi felvilágosításokkal az igazgatóság Triesztben,
Via Molino piccolo 2, szolgál.

Figyelem!!

Elsőrendű bécsi gyárból származó férfi-
és női fehérneműek raktára.

Konkurrencián kívüli eladás.

Női ingek kitűnő siffon-ból K. 1.30
Női ingek szallagokkal K. 1.90.
Női ingek igen jó vászonból K. 1.96.
Női nadrág siffon-ból K. 1.96, 2.40
és 3.—.

Modern bluzok, bársony és pargetből, leg-
olcsóbb árak mellett.

„AL BUON PREZZO“

(AZ OLCSÓSÁGHOZ)
divatkereskedésben.

Óváros Kobler-tér, az „Abbazia“-mozgófény
képszínházzal szemben.

— MAGYAR KISZOLGÁLÁS. —

Tisztelettel értesitem n. é. vevőimet és általában
a nagyközönséget, hogy f. é. szeptember hó 1-
én a Via delle Pile 1 sz. a. (Hering-féle ház) a
Városi Takarékpénztárral (Cassa Comunale di
Risparmio) szemben megnyitottam

— kész férfiruha üzletemet. —

Üzletem dusan felszereltem a legfrissebb és legújabb
szabású férfi-, fiu- és gyermek ruhákkal, melyek legelső
rangu bel- és külföldi gyárakból származnak.

Annone Erbisti

Férfiruha áruhaza „Az Eleganciá“-hoz

— VERSENYÁRAK. —

A legajánlatosabb fiumei szállók:**„Deák“ szálló**

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia“ szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Mindkét szállóban kitűnő konyha és
árnyas kertek. Fajborok és köbá-
nyai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

IFiumei magy. Uri és Női Fodrászterem

Adria palota. Telef. II-60.

Ujjonnan és higiénikusan
berendezett külön kabi-
nokban olcsón végeztek
fejmosás, hajfestés,
onduláció, divatos fé-
sülés és manicure. Nagy
raktár divatos betétek-
ből, vágott hajból és pi-
pere cikkekből.

A higiénikus uri teremben gyors és pontos kiszolgálás

UJ FÜRDŐINTÉZET (meleg fürdővel).

ABBAZIA Reichstrasse

Gőz-, kádfürdők- és meleg tengerivíz fürdők.

Szobák 3.— koronától feljebb.

Tulajdonos: I. R. SCHWEIGLER.

VELENCE**Bonvecchiati szálló**

a Szt. Márk-tér közelében. Villanyvilágítás
lift, gőzfűtés, fürdők, nagy étterem.

— Teljes penzió napi 10 líráért. —

Grand Magazin alla Convenienza

NEMES HENRIK fiókküzlete
Fiume, Piazza Scarpa 4.

Férfi-, női-, gyermek fehérneműek, aljak
bluzok, harisnyák, kézimunkák, kellékek,
stb. stb. szolid, szabott árakon.

Katonai és egyenruházati cikkek gyári
raktára. Legnagyobb és legjobb bevásá-
lási forrás.